

**פרוטוקול מישיבת המועצה המינהלית (15/2022)
שהתקיימה בתאריך 1.12.2022 במשרדי בנק ישראל בתל אביב**

- נוכחים מקרב חברי המועצה: אנדרו אביר, המשנה לנגיד הבנק
סגי איתן
מוטי בסר, מ"מ יו"ר המועצה המינהלית
אמיר ירון, נגיד הבנק
נעים נג'אר
שרון רבין מרגליות
- נעדרים מקרב חברי המועצה: יהושע שמר, יו"ר המועצה המינהלית
- נוכחים מקרב עובדי הבנק: נאוה אוסטרוב, עוזרת למזכירת הוועדה המוניתרית והמועצה המינהלית
יהונתן אתר, יועץ למנכ"לית
שולמית גרי, מנכ"לית הבנק
עודד כהן, ראש מטה הנגיד
שי רוזנשטוק, המבקר הפנימי
אסתי שורץ, מזכירת הוועדה המוניתרית והמועצה המינהלית
טידה שמיר, היועצת המשפטית (באמצעי תקשורת)
- נוכחים נוספים בנושא 3 בסדר היום: נטלי בצלאל, היחידה לתכנון וכלכלה
מיטל הראל, מנהלת יחידת הפרט, החטיבה למשאבי אנוש ומנהל
יוסף פרוור, מנהל אגף משאבי אנוש, החטיבה למשאבי אנוש ומנהל
רחל צימלס, מ"מ מנהלת היחידה לתכנון וכלכלה
רון קופמן, מנהל החטיבה למשאבי אנוש ומנהל

סדר היום:

1. אישור פרוטוקולים
2. עדכוני הנגיד והמנכ"לית
3. תוכנית העבודה לשנת 2023 ומעקב אחר תוכנית העבודה והתקציב לשנת 2022
4. אישור תוכנית עבודה של הביקורת הפנימית

הדיון:

כללי

מזכירת הוועדה המוניתרית והמועצה המינהלית אמרה כי לנוכח היעדרותו של יו"ר המועצה מהישיבה, עקב מחלה, צריכה המועצה למנות את מר מוטי בסר למלא את מקומו של יו"ר המועצה בישיבה הנוכחית. חברי המועצה אישרו את המינוי.

מ"מ יו"ר המועצה המינהלית איחל ליו"ר המועצה החלמה מהירה ורפואה שלמה.

חברי המועצה בירכו את חברת המועצה, הגב' סגי איתן, לרגל הולדת נכדה הראשון.

חברי המועצה גם הביעו, להבדיל, צער על פטירתו של אביה של הגב' טידה שמיר, היועצת המשפטית של הבנק.

החלטות:

המועצה המינהלית ממנה את חבר המועצה מר מוטי בסר כמ"מ של יו"ר המועצה המינהלית בישיבת המועצה בתאריך 1 בדצמבר 2022.

נושא 1 בסדר היום: אישור פרוטוקולים

המועצה דנה בטיוטת הפרוטוקול משיבתה שהתקיימה ב-22 בספטמבר 2022.

חבר מועצה הזכיר כי הוא ביקש באחת מהשיבות הקודמות של המועצה כי הבנק יבחן את היעילות – יתרונות וחסרונות – של העבודה מהבית של עובדי הבנק במתכונת הקיימת של יום אחד בשבוע. בין השאר, יש לבחון אם העבודה מהבית עשויה לחסוך בהיבט של הנדל"ן.

מנכ"לית הבנק השיבה כי להערכתה לא יהיה חיסכון בהיבט של הנדל"ן אם העבודה מהבית תהיה בהיקף נמוך משני ימי עבודה מהבית לעובד. היא הוסיפה כי הבנק יבחן את יעילות העבודה מהבית ויגיש למועצה את מסקנותיו.

החלטות:

המועצה מאשרת את הפרוטוקול משיבתה שהתקיימה ב-22 בספטמבר 2022.

נושא 2 בסדר היום: עדכוני הנגיד והמנכ"לית

הנגיד מסר עדכון על התפתחויות בתחום הכלכלי ובבנק ישראל.

כנס ידע

מנכ"לית הבנק ציינה כי ב-4 בדצמבר ייערך כנס ידע לכל עובדי הבנק. הכנס נועד, בין השאר לכבד את העובדים ולעדכן אותם בהתפתחויות העיקריות בבנק. בכנס יישאו דברים הנגיד, המנכ"לית ויו"ר ועד העובדים. מספר עובדים יציגו מצגות במתכונת של הרצאת TED בתחום עיסוקם. בנוסף, ייהנו העובדים מהופעה של להקה חיצונית ומארוחת צוהריים. במסגרת הכנס ייערך גם טקס הענקת תעודות ופרסים לעובדים מצטיינים. המנכ"לית הוסיפה כי היא מזמינה את חברי המועצה המינהלית להגיע לכנס.

חבר מועצה שאל כמה עובדים נבחרים כעובדים מצטיינים וכיצד הם נבחרים.

מנכ"לית הבנק השיבה כי השנה נבחרו 5 עובדים מצטיינים, ובהם עובדת בתפקיד ניהול, ועוד שלושה צוותים של עובדים. היא הסבירה כי בבנק יש ועדה בראשותה המחליטה מי יהיו המצטיינים שייבחרו מתוך רשימה של מועמדים, המוגשת לה בתום תהליך סדור של המלצות.

חבר המועצה הקודם שאל אם המצטיינים שנבחרו מקבלים גם תגמול כספי.

מנכ"לית הבנק השיבה כי עובד מצטיין מקבל תגמול של 4,000 ש"ח נטו, וראש הצוות המצטיין מקבל תגמול של 1,500 ש"ח נטו. היא הוסיפה כי לטקס המכובד מוזמנים גם בני המשפחות של הזוכים, ומידע על הזוכים ותמונותיהם מופץ לעובדי הבנק.

הוועדה למינוי דירקטורים

מנכ"לית הבנק דיווחה כי לאחר שהבנק לא הצליח לגייס עו"ד שיעניק לוועדה שירותי ייעוץ בתחום במשפט המינהלי לגבי סוגיות שונות הקשורות למינוי דירקטורים, וסירוב חברי הוועדה להתקשר במכרז לקבלת שירותים משפטיים מעורך דין חיצוני, הוסכם עם יו"ר הוועדה כי מזכיר הוועדה, שהוא עו"ד בהכשרתו, יספק גם את השירותים הללו. הוועדה גם ביקשה מהבנק להקצות לה מזכירה בתקן מלא. לדעת המנכ"לית תוכל הוועדה להסתפק בשירותים של מזכירה שיספק לה הבנק על בסיס אד-הוק, שכן עבודת הוועדה מתאפיינת בתקופות של עבודה אינטנסיבית לעומת תקופות אחרות של עבודה מועטה, ולכן אין צורך להקצות לה תקן מלא של מזכירה.

חבר מועצה הציע לבחון אפשרות לחייב את הבנקים להשתתף בהוצאות שבגין פעילות הוועדה.

אירועי בטיחות

מנכ"לית הבנק דיווחה על כמה אירועי בטיחות שבחלקם נפגעו עובדים של הבנק בצורה קלה.

חבר מועצה העיר כי האירועים שעליהם דיווחה המנכ"לית אינם קשורים לתחום עבודת המועצה, וכי עליה לדווח רק על אירועי בטיחות שלמועצה יש נגיעה כלשהי אליהם, לדוגמה כאלה הקשורים לשיפוץ מבני הבנק או לבטיחות המבנים.

חריגות משעות העבודה המותרות

מנכ"לית הבנק דיווחה כי היקף החריגות מ-12 שעות עבודה ביממה ירד באופן ניכר בהשוואה לתקופות בעבר. אומנם עדיין יש כ-60 מקרים של חריגה בחודש, אבל רוב רובן של החריגות מסתכמות בדקות בודדות, והבנק מנסה שגם אלה לא יישנו.

נוהלי עבודה

מנכ"לית הבנק עדכנה כי בבנק מתקרבים לגיבוש מתווה לקידום הנהלים. להערכתה, אפשר יהיה לקדם מאוד את הנושא לאחר ישיבה אחת נוספת עם נגיד הבנק. היא ציינה כי בשלב זה אין באפשרותה למסור לוח זמנים מפורט לגבי הטיפול בנהלי הבנק. זאת היא תוכל לעשות רק לאחר שיסוכם המתווה האמור.

יחסי העבודה בבנק

המנכ"לית עדכנה שהמחלוקות עם ועד העובדים טרם הסתיימו.¹

עבודת הקונסטרוקטור

המנכ"לית אמרה שסוגיית לבטון טרם הסתיימה כפי שעדכנה בפעמים קודמות לבטון נטש את מרתף בניין 1 בטענה שללא חיזוק עמודים 18, 19 במרתף בניין 3 יש סכנה למבנה.

הוצגה חוות דעת של הקונסטרוקטור ירון אופיר, כולל בדיקות מעבדה שהעידו שאין סכנה לבניין 1 או 3 (למעט במקרה רעידת אדמה). למרות זאת נאחז לבטון בטענות אלה וסירב לקבל את חוות הדעת, בלי שפירט את סיבותיו (למעט טענה בעלמא שיש טעות בחוות הדעת).

בנסיבות אלה נאלץ הבנק להביא לאתר מרתף בניין 1 קונסטרוקטור שיאשר כי הביצוע בפועל תואם את התכניות של לבטון. במקביל אמור ירון אופיר, הקונסטרוקטור נדרש ללמוד את תכניות בניין 1. לבטון מסרב למסור את התכניות ותובע סכום של כ-3 מליון ש"ח בגין טענות מטענות שונות אשר ברובן מתייחסות לחובות לכאורה מהעבר. הנחות על עבודות שנתן לכאורה מתוך הנחה שיקבל את תכנון בניין 3 ועוד כהנה וכהנה טענות.

בבנק בוחנים את המשך צעדינו בעניין זה. כרגע העבודות במרתף מתקדמות.

במקביל מתקדם ירון אופיר עם התכניות לחיזוק בניין 3 נגד רעידות אדמה.

¹ הוחלט לא לפרסם – נושא הקשור למו"מ שטרם סוכם.

נושא 3 בסדר היום: תוכנית העבודה לשנת 2023 ומעקב אחר תוכנית העבודה והתקציב לשנת 2022

חבר מועצה ביקש שבמהלך הדיון תהיה גם התייחסות לשאלות שחברי מועצה העבירו בכתב לקראת הישיבה הנוכחית, הגם שלחלק מהן כבר ניתנו תשובות בכתב אשר נמסרו לחברי המועצה לקראת הישיבה.

מנכ"לית הבנק אמרה כי הצעת התקציב לשנת 2023 משקפת את המשך הצמיחה בפעילות הבנק לאחר מספר שנים שבהן התמודד הבנק עם המשבר של הקורונה. היוזמות שהנהלת הבנק מבקשת לקדם ב-2023 נובעות בחלקן מהתפיסה כי בנק ישראל הוא בנק מרכזי חדשני, מוביל ופרואקטיבי, המתמודד עם שינויים מהירים החלים במשק ובסביבה הכלכלית, ולקראתם הוא נערך. בכוונת הבנק להקצות משאבים ב-2023 להנעת היוזמות הללו ולפרויקטים חדשים, בעיקר בתחומי תשתיות, חדשנות טכנולוגית-פיננסית וחינוך פיננסי. הנהלת הבנק צופה כי לצד אותם פרויקטים משמעותיים יש פעילויות קיימות, שגם הן יפורטו בהמשך, שידרשו העמקה ופיתוח.

מנכ"לית הבנק ציינה כי תוכנית העבודה לשנת 2023 כוללת, בין השאר, הקמת מאגר נתוני האשראי לעסקים קטנים ובינוניים (SME's). בתשובה לשאלת חבר מועצה אמרה המנכ"לית כי התקציב עבור המאגר האמור עומד לעת עתה על כ-6 מיליוני ש"ח המיועדים עבור שלב התכנון וההיערכות של הגורמים הרלוונטיים בבנק ישראל. היא הוסיפה כי הבנק יקצה לנושא גם כוח אדם בהיקף של 12 משרות.

מנכ"לית הבנק הוסיפה כי הבנק גם נערך בהיבטים של תקציב וכוח אדם להגביר את הפיקוח על הגופים המדווחים למאגר נתוני האשראי הקמעונאי – ישנם כ-40 גופים כאלה – שהבנק מחויב על פי חוק לפקח עליהם, אך נתקל בקשיים למלא את חובתו כהלכה בכוח האדם הנוכחי העומד לרשותו למטרה זו.

בתשובה לשאלת חבר מועצה אמרה המנכ"לית כי בכוונת בנק ישראל לכלול במודל העסקי של הפעלת מאגר נתוני האשראי לעסקים קטנים ובינוניים הכנסות מגביית תשלום עבור אותם שירותים.

המנכ"לית ציינה כי בנק ישראל נערך לקדם ב-2023 שינויים במפת התשלומים בישראל לאחר הטמעת תקן ISO20022 שפותח לבנק אפשרות להוביל תהליכים חדשניים בכל נושא התשלומים, ומאפשר גם לגורמים פיננסיים בין-לאומיים להתחבר למערכות של בנק ישראל, מה שיתרום להגברת התחרות במשק הישראלי. כמו כן, הבנק יבחן התכנות לצ'ק דיגיטלי כאמצעי תשלום חדש. המנכ"לית ציינה כי לא זו בלבד שהשימוש בצ'קים לא פוחת אלא שמחזור הפעילות שלהם עולה אפילו על זה של כרטיסי האשראי. זאת מפני שצ'ק שנמסר כהתחייבות עתידית, מהווה למעשה את אמצעי האשראי הזול ביותר. שימוש בצ'ק דיגיטלי יפתח אפשרות לעשות בו שימוש כאמצעי תשלום חוצה – Cross Border Payment. משימה אסטרטגית נוספת של הבנק היא לקדם צעדים רגולטוריים נרחבים להכנסת התשלום המידי בישראל – Faster Payment.

חבר מועצה שאל אם בנק ישראל מפקח על אמצעי תשלום דיגיטליים שפותחו בבנקים המסחריים, כדוגמת אפליקציית bit. הנגיד השיב כי הבנק מפקח על המערכת הפיננסית בשני היבטים: האחד, באמצעות הפיקוח על הבנקים – פיקוח והסדרה של המערכת הבנקאית והשני באמצעות מחלקת תשלומים וסליקה המפקחת על מערכות התשלומים כגון: מס"ב, זה"ב (RTGS) ושב"א. הוא הוסיף כי רשות התחרות מפקחת על אפליקציות כדוגמת bit אם הן לא פוגעות בהיבט התחרותי, בעוד שהפיקוח על הבנקים בוחן את הפעולות שהאפליקציה מאפשרת לעשות במסגרת חוק הבנקאות. הנגיד גם אמר כי בנק ישראל, כדי לעודד את התחרות, אפשר לגופי פינטק, שקיבלו רישיון וגם עומדים בדרישות הטכנולוגיות של בנק ישראל, להתחבר לחלק ממערכתיו (למשל זה"ב), וזאת כדי שיוכלו להתחיל לפעול.

חבר המועצה הקודם אמר שלדעתו עבודת הפיקוח של בנק ישראל ראויה לכל שבח. לעומת זאת הוא הביע חשש מהיעדר פיקוח הולם על גופים המספקים אשראי חוץ-בנקאי.

הנגיד אמר כי צריך למצוא את האיזון המתאים בין קידום החדשנות והתחרות בשוק הפיננסי בישראל לבין הסיכונים שאלה עשויים להביא עימם.

מנכ"לית הבנק סקרה עוד פרויקט אסטרטגי שהבנק יקדם במהלך שנת 2023, פרויקט מנתונים למידע: המנכ"לית אמרה כי ההתפתחות המואצת של עולם הדאטה הכלכלי הגלובלי הביאה למגמה הולכת מתרחבת של צורכי מידע ומקורות מידע, להתפתחות במגוון היכולות לניהול ועיבוד מידע ולתלות גבוהה יותר במידע איכותי וזמין לקבלת החלטות. לנוכח ההתפתחות המהירה והמורכבות של עולם הדאטה מתגבר הצורך בפתרונות מתכללים שיאפשרו נגישות, שיטתיות, אינטגרציה, זמינות ויעילות בניהול המידע. לאור זאת, הוחלט לפעול לקידום תפיסה ומערך אינטגרטיבי מתכלל לניהול דאטה בבנק ישראל, לאורך כל מחזור חיי הנתונים ולרוחב כל הארגון עבור כל סוגי הנתונים העסקיים, למעט סדרות עיתיות אגרגטיביות. המנכ"לית הוסיפה כי רק התכנון של הפרויקט על כל היבטיו צפוי לארוך כשנה וחצי.

מנכ"לית הבנק אמרה כי ב-2023 צפויה לקום בבנק מחלקה חדשה אשר תנהל את הכספים שיצטברו בקרן לאזרחי ישראל, בהתאם לחוק הקרן לאזרחי ישראל, התשע"ד-2014. היא ציינה כי עד כה נצברו בקרן כ-600 מיליוני דולרים.

חברי מועצה ציינו כי הכספים נצברים בקרן בקצב נמוך בהרבה מזה שהיה צפוי לפני מספר שנים.

הנגיד הסביר כי אחת הסיבות לכך היא שהכספים עוברים לקרן רק לאחר שהסכומים קיבלו את אישורה של רשות המיסים והפכו לחלוטים. הוא הוסיף כי בנק ישראל נבחר לנהל את כספי הקרן לאור הניסיון והידע שהוא צבר בניהול יתרות מטבע החוץ, בבחינת יתרונות לגודל שיש לו בתחום. הנגיד הוסיף כי לקרן יש, על פי חוק, שלושה מוסדות שאחת מהם היא מועצת הקרן אשר תפקידה לקבוע את עקרונות מדיניות ההשקעה של הקרן ולעקוב אחר יישום מדיניות ההשקעה של הקרן. במועצת הקרן יש שבעה חברים שאחד מהם הוא עובד בנק ישראל שמונה על ידי הנגיד (כיום זה המשנה לנגיד אנדרו אביר). בראש המועצה עומד שר האוצר. הנגיד אמר שלדעתו עשויה להיות בעיה מסוימת בעובדה שעובדי בנק ישראל, אשר ישקיעו הלכה למעשה את כספי הקרן יהיו כפופים, באופן כזה או אחר, לשר האוצר.

חבר מועצה שאל מהם הכללים למשיכת כספים מהקרן לטובת השימושים שלהם היא נועדה.

המשנה לנגיד הבנק השיב כי חוק הקרן לאזרחי ישראל, התשע"ד-2014, קבע כי בשנה הראשונה לאחר חקיקת החוק וב-8 השנים שלאחריה יוקצה סכום שנתי בשיעור 3.5% משווי הנכסים של הקרן.

חבר מועצה שאל מי קובע כמה תשקיע מחלקת הניהול של הקרן שתוקם בבנק ישראל.

מנכ"לית הבנק השיבה כי מדיניות ההשקעה המפורטת של כספי הקרן תקבע על ידי ועדת ההשקעות של הקרן, המונה על פי החוק 5 חברים: עובד של משרד האוצר, עובד של בנק ישראל שאותו ממנה הנגיד ושלושה אנשים מקרב הציבור שאחד מהם הוא גם חבר מועצת הקרן. המנכ"לית הוסיפה כי חטיבת השווקים בבנק ישראל הגישה לוועדת ההשקעות של הקרן הצעה מפורטת ומנומקת באשר למאפייני תיק ההשקעות של הקרן, והוועדה קיבלה את ההמלצה. בנוסף, החשבות של בנק ישראל הכינה מתכונת ייחודית לדיווחים הכספיים של הקרן. המנכ"לית הדגישה כי הדוחות הכספיים של הקרן שונים מאוד מאלה של בנק ישראל, והם ייעשו על ידי רואי חשבון בעלי התמחות מתאימה.

מנכ"לית הבנק עברה לסקור את בקשתה של חטיבת השווקים לתוספת תקנים בשנת 2023. היא ציינה כי באמצע חודש יולי נכנס המנהל החדש של חטיבת השווקים לתפקידו, לאחר שמאז מינויו של המנהל הקודם לתפקיד המשנה לנגיד הבנק פעלה ללא מנהל חטיבה. המנכ"לית הוסיפה כי תיקי ההשקעות של יתרות מטבע החוץ מנוהלים הן על ידי מנהלים מקרב עובדי בנק ישראל בעלי מומחיות בתחומם והן על ידי מנהלים חיצוניים לבנק.²*

חבר מועצה אמר שהתועלת מהמהלך צריכה להיבחן לא רק מהפער בעלויות של ניהול חיצוני לעומת ניהול פנימי אלא גם בתשואות שכל אחד מהם עשוי להניב. הוא אמר שבעבר ביקש להציג לוועדה המוניתרית השוואה בין התשואות נטו (תשואות בניכוי עלות ההשקעה) של המנהלים החיצוניים לעומת המנהלים הפנימיים.

נגיד הבנק אמר שנתונים כאלה הוצגו לוועדה המוניתרית. הוא הוסיף שחטיבת השווקים משקיעה כיום במגוון של מטבעות ומכשירים פיננסיים, שהוא גדול בהרבה מזה שבו הושקעו יתרות מטבע החוץ בעבר, וזאת ללא תוספת ניכרת של כוח אדם. הוא הביע את ביטחונו כי חטיבת השווקים מתנהלת ביעילות מרבית.

המשנה לנגיד הבנק ציין כי נערכה השוואה לאורך מספר שנים בין התשואות שהשיגו מנהלים חיצוניים על תיק השקעות באגרות חוב קונצרניות לבין התשואות שהשיגו מנהלים פנימיים על תיק דומה ונמצא כי הביצועים של המנהלים הפנימיים היו, ככלל, טובים יותר.

נגיד הבנק אמר כי העברת כספים מניהול חיצוני לניהול פנימי תקל גם על הפיקוח על ההשקעות.

מנכ"לית הבנק ציינה כי תוכנית העבודה לשנת 2023 כוללת משימה אסטרטגית נוספת: יישום המלצות הצוות הבין-משרדי להגברת הכלה פיננסית. הצוות הוביל על ידי המשנה לנגיד הבנק ועסק בהנגשת השירותים הפיננסיים לכלל אזרחי ישראל. שירותי אלה כוללים, בין השאר אמצעי תשלום חדשניים, נגישות לאשראי, אוריינות פיננסית, עידוד הגיוון התעסוקתי במערכת הפיננסית והגברת האמון בה. במסגרת זו בנק ישראל לקח על עצמו את הגברת החינוך הפיננסי והנגישות לשירותים הפיננסיים במגזר הערבי ובילולי השנה החלו עובדי הבנק לערוך כנסים והרצאות בנושאים פיננסיים לאוכלוסיית המגזר. המנכ"לית ציינה כי הבנק מבקש לכלול בתקציב רב שנתי החל מתקציב 2023 סכום של 5 מיליוני ש"ח למימוש תוכנית בנושא.

המשנה לנגיד הבנק אמר ששתי המלצות מרכזיות שגיבש הצוות הבין-משרדי היו: (1) להתאים את הפעילות של ההכלה הפיננסית לאוכלוסייה הערבית ולתאם בין המשרדים השונים הנוגעים בדבר. (2) שהמדינה תערוך לנוטלי משכנתאות מקרב המגזר, מפני שמימוש נכסי נדל"ן במגזר של לוויים שאינם עומדים בהתחייבויותיהם הוא בלתי אפשרי ומפני שלוויים מהמגזר פונים לעיתים לגורמים בלתי מפקחים לצורך נטילת אשראי למגורים. זאת ועוד, הסדרת תחום המשכנתאות במגזר הערבי עשוי לסייע גם להסדרת הבנייה בו.

מנכ"לית הבנק אמרה שבמסגרת הכנת הצעת התקציב ותוכנית העבודה של הבנק לשנת 2023, שהוגשה למועצה המינהלית, קיימה הנהלת הבנק ישיבות עם המנהלים בחטיבות הבנק, ובהן התבקשו החטיבות לבצע את תוכנית העבודה עם כוח האדם העומד לרשותן. רק כאשר ברור היה להנהלת הבנק שיש צורך ברור בתשומות נוספות של כוח אדם פנימי (תקנים נוספים), או חיצוני (יועצים חיצוניים), היא אישרה לבקש את תוספת התשומות מהמועצה המינהלית. המנכ"לית ציינה כי הצעת

² הוחלט לא לפרסם – נושא שפרסומו עתיד לפגוע במו"מ עתידי.

התקציב לשנת 2023 המוצגת לאישור המועצה היא בהיקף של 1,109 מיליוני ש"ח ושיא כוח האדם הוא בהיקף של 950.7 משרות. אלה משקפים גידול, הן בתקציב והן גם בשיא כוח אדם, של 3% לעומת התקציב של 2022 ושל 9.7% בהשוואה לתחזית הביצוע של התקציב. המנכ"לית הוסיפה כי הצעת התקציב האמורה נמוכה בכ-2.5% מהצעת התקציב הראשונית שהוגשה למועצה המינהלית בחודש ספטמבר. רכיב ההוצאות, לדוגמה, פחת מכ-165 מיליוני ש"ח לכ-150 מיליון ורכיב ההשקעות בתקציב ירד אפילו בשיעור חד הרבה יותר של 22.7%.

חבר מועצה טען שהצעת התקציב הראשונית אינה בסיס נכון להשוואה ונכון יותר יהיה להשוות את ההצעה הנוכחית לביצוע בתקציב של שנת 2022.

מנכ"לית הבנק הסבירה כי בניגוד לגופים אחרים בנק ישראל הוא גוף שצומח בהיבט של מגוון הפעילויות שהוא עוסק בהן, כאשר חלק מהגידול במגוון מקורו בחקיקה. היא הוסיפה כי הדרישות הראשוניות של החטיבות נבעו באמת ובתמים מרצון להגדיל את פעילותן בהתאם לצרכים כפי שאלה נתפסו על ידן, אלא שהן הסכימו לדרישות הנהלת הבנק למתן את דרישותיהן תוך ויתור מינימלי על הרחבת פעילותן.

חבר מועצה אמר כי ניכר שהייתה מחשבה והשקעה רבה מאוד בהכנת תוכנית העבודה והתקציב.

המנכ"לית שיבחה את היחידה לתכנון וכלכלה והעומדת בראשה על הכנת החומרים לשיבה הנוכחית. היא הוסיפה כי לא מעט עובדים התאכזבו מהעובדה שלא אושרו להם המשאבים שאותם ביקשו כדי להוציא לפועל את תוכניותיהם לשנת 2023.

מנכ"לית הבנק ציינה כי בשנת 2023 צריך יהיה להגדיל את מלאי שטרי הכסף בעריך של 50 ש"ח לטובת מכשירי הכספומט וזהו הגורם העיקרי לגידול בסעיף הדפסת הכסף לשנת 2023 לעומת תחזית הביצוע בסעיף זה בתקציב של השנה הנוכחית. היא הוסיפה כי ההכנסות של הבנק צפויות לגדול ב-2023 באופן מתון לעומת ההערכה בתקציב המקורי של 2022. המנכ"לית גם ציינה כי ההוצאות בסעיף השכר לשנת 2023 יהיו גבוהות לעומת אלה שבתקציב המקורי לשנת 2022, בעוד שבסעיף דמי גמלה ההוצאות דווקא צפויות לרדת. גידול משמעותי נרשם בתקציב של 2023 עבור המערכת לשיתוף בנתוני אשראי (לא כולל הוצאות שכר) לעומת תחזית ניצול התקציב של המערכת בשנה הנוכחית וגידול מסוים נרשם גם בסעיף עבור הקרן לאזרחי ישראל (לא כולל הוצאות שכר). המנכ"לית הדגישה כי גיבוש הצעת התקציב היה כרוך בלא מעט סבבי דיונים של הנהלת הבנק עם החטיבות השונות, שמטרתן הייתה להגיש למועצה הצעת תקציב "רזה" ככל האפשר.

חבר מועצה העיר שלדעתו צריך להשוות את הצעת התקציב לשנת 2023 לא לתקציב המקורי של 2022 ובטח שלא לבקשות הראשוניות של החטיבות, אלא לביצוע בתקציב של שנת 2022.

מנהלת היחידה לתכנון וכלכלה הסבירה כי בטבלה המפרטת את תקציב הוצאות הבנק לפי חטיבות יש נתונים המשווים את הצעת התקציב לשנת 2023 הן לתחזית הביצוע והן לתקציב המקורי של השנה הנוכחית. מהטבלה עולה כי סך תקציב ההוצאות של החטיבות לשנת 2022 עמד במקור על כ-144 מיליוני ש"ח, בעוד שהתחזית היא כי בפועל ינוצלו כ-130 מיליון. הסיבות לתת-הניצול מפורטות. אחת מהן, לדוגמה, היא העובדה שפרויקט גדול הקשור לתהליכי העבודה בחטיבת הפיקוח על הבנקים קודם בסיוע ה-IMF במקום באמצעות יועצים חיצוניים יקרים. דוגמה נוספת של גורם לתת-הניצול של

תקציב ההוצאות הוא פרויקט השקל הדיגיטלי שהתעכב מעט אבל לאחרונה דווקא צבר תאוצה וכעת נערכים ניסויים טכנולוגיים במסגרת פרויקט זה. גם תקצוב יתר מלכתחילה של סעיף אחזקת מבנים בשנת 2022 ושינויים בשערי החליפין שהשפיעו על עלויות אחזקת מוצרי מחשב וטכנולוגיה גרמו לתת-הניצול החזוי בתקציב לשנת 2022. מנהלת היחידה אמרה שבמסמכים שהוגשו למועצה לקראת הישיבה הנוכחית יש הסבר מפורט על הגורמים שהובילו מתחזית הביצוע בתקציב לשנת 2022 אל הצעת התקציב לשנת 2023, בסעיפי התקציב השונים. לדוגמה, הגידול בהוצאות עקב יישום תוכנית ההכלה הפיננסית במגזר הערבי – בה דובר קודם, והגידול בהוצאות עבור שירותי הגנת סייבר.

חבר מועצה שאל מה גרם לגידול בכ-4 מיליוני ש"ח בתקציב של אגף הלוגיסטיקה לשנת 2023 לעומת תחזית הביצוע של תקציב האגף בשנה הנוכחית.

מנהלת היחידה לתכנון וכלכלה השיבה כי הגידול נובע בעיקרו מהגידול שחל בסבסוד ארוחות הצוהריים של עובדי הבנק וגילום המס בגינו. חלק מהגידול בסבסוד נובע מהגידול במספר העובדים וחלק מהעובדה שהבנק החל לסבסד גם ארוחות שהעובדים מזמינים באמצעות "תן ביס" כאשר הם עובדים מהבית. בנוסף חל גידול בהוצאות הארנונה והחשמל של הבנק ובהוצאות התחזוקה של חלק ממערכות התשתית של הבנק.

מנכ"לית הבנק הוסיפה שהבנק משלם יותר עבור הארוחות של עובדי הבנק כדי לכסות על הפסדים שנגרמו לספק הנוכחי בשל העובדה שהעובדים עובדים אחת לשבוע מהבית. היא ציינה כי הספק הקודם נאלץ לסיים את שירותיו לאחר שנקלע לקשיים.

חבר מועצה ציין כי בסעיף העתודה בתקציב לשנת 2022 היה סכום של 13.5 מיליוני ש"ח, ודווח כי נוצל סכום של 0 (אפס) ש"ח. בתקציב לשנת 2023 הסכום בסעיף העתודה עומד על 18.9 מיליוני ש"ח. חבר המועצה שאל אם הכסף לא נוצל ב-2022 מדוע נחוץ להגדיל את הסכום ב-2023.

מנהלת היחידה לתכנון וכלכלה הסבירה כי בסעיף העתודה לעולם יופיע ניצול של 0 (אפס) ש"ח, ואם יש צורך מעבירים כסף מסעיף זה לסעיפי תקציב אחרים כמו הוצאות או השקעות שבהם נרשם ניצול. היא הוסיפה כי בשנת 2022 הועבר מסעיף העתודה סכום של 50 אלפי ש"ח בלבד.

חבר מועצה אחר שאל מדוע בכלל צריך עתודה של כסף בתקציב לאחר שמסתמן כי בשנת 2022 צפוי תת-ניצול של התקציב בהיקף של עשרות מיליוני ש"ח.

מנכ"לית הבנק השיבה כי מלכתחילה הבנק בונה תקציב התואם את צרכיו החזויים על פי תוכנית העבודה, בכוונה לנצל אותו באופן המרבי, ובהינתן שהבנק בונה תקציב שהוא מלכתחילה מצומצם למדי והוא אף מצטמצם עוד במהלך הדיונים לאישורו על ידי המועצה המינהלית.

נגיד הבנק אמר כי בבנק ישראל קיימות מגבלות על העברת כספים בין סעיפים תקציביים על פי הצורך. לדוגמה אי אפשר להעביר עודפים מסעיף הוצאות שכר העובדים לסעיף השקעות. הוא הוסיף כי לפני כשנתיים גם עלתה סוגיה בדבר הצורך לדווח לוועדת הכספים של הכנסת על העברת כסף בין סעיפים, לאחר שהתעורר צורך להעביר כסף לסעיף הדפסת כסף.

קיומה של עתודה עשוי להקל על הפרוצדורה של העברת כספים לסעיף שבו הם חסרים. הנגיד גם אמר כי הוא לא רואה בעיה בקיומה של עתודה כל עוד היא משמשת למטרות ראויות ואינה גורמת לבזבז כספי ציבור.

מנהלת היחידה לתכנון וכלכלה אמרה כי בנוהל העברות תקציב של הבנק ישנו מדרג סמכויות המפרט איזו סמכות מורשית לאשר העברה כזו או אחרת, ישנן העברות שלביצוען נדרש אישור של המועצה המינהלית.

חבר מועצה ציין כי בסעיף הוצאות שכר העובדים בתקציב 2023 נרשם סכום של כ-428 מיליוני ש"ח, בעוד שהסכום בסעיף זה בתקציב המקורי של שנת 2022 עמד על כ-421 מיליוני ש"ח ותחזית הניצול ב-2022 עומדת על 406 מיליון. הוא שאל ממה נובע תת-הניצול בסעיף בשנת 2022, שהרי יש וודאות גבוהה בהוצאות השכר, ומדוע חלה עליה בסעיף זה בתקציב לשנת 2023.

נגיד הבנק השיב כי בשל סיבות שונות לא הצליח הבנק לגייס את מספר העובדים שתכנן לגייס במהלך 2022 ומכאן נובע תת-הביצוע. עם זאת הבנק מקווה כי בשנת 2023 הוא יוכל להוציא לפועל את הגיוס שתוכנן ל-2022 ואף להוסיף עליו, כדי למלא את התקנים הנוספים שהוא מבקש מהמועצה לאשר כדי שיוכל למלא את תפקידיו נאמנה.

חבר מועצה שאל לשם מה נועדה העתודה לפרישת עובדים.

מנכ"לית הבנק השיבה כי לבנק יש נתונים על עובדים שיגיעו במהלך השנה לגיל פרישה על פי חוק.³

חבר מועצה הציע שהמועצה המינהלית תאשר את עתודות התקציב שהבנק מבקש, אבל צריך להבטיח שניצול הכסף שבהן ייעשה רק לאחר קבלת אישור של הגורמים המתאימים.

מנכ"לית הבנק הדגישה כי הבנק פועל בעניין זה על פי נוהל סדור.

חבר מועצה ביקש ממזכירת הוועדה המוניתרית והמועצה המינהלית להביא לחברי המועצה את מדרג הסמכויות לאישור העברות תקציב, כדי לרענן את זיכרונם בנושא.

חבר מועצה התייחס למשימה אסטרטגית עבור פרויקט בינוי שהבנק מבקש להקצות לו סכום של 9 מיליוני ש"ח. חבר המועצה אמר כי בשלב זה הוא מתנגד להקצאת הסכום האמור בתקציב לשנת 2023, והוא מבקש שהמועצה תקיים דיון מעמיק בפרויקט. עם זאת, הוא אמר כי לדידו הוא מסכים להקצות את הסכום של 500 אלפי ש"ח שהבנק מבקש לצורך שירותי ייעוץ לצורך גיבוש אסטרטגיה לבנק בתחום הנדל"ן, שתביא בחשבון, בין השאר, את צורכי הבנק בתחום הנדל"ן בטווח הארוך ואת כדאיות הפרויקט.

חבר מועצה אחר אמר שהבנק צריך לשקול חלופות שונות בנוגע לשימוש בבניינים שברשותו בירושלים ובת"א, כולל בחינת חלופה של הקמת בניין חדש באזור השפלה, כל זאת לאחר הערכת הצרכים של הבנק ב-15 השנים הבאות גם לנוכח ההתפתחויות האפשריות להיקף העבודה מהבית של עובדי הבנק. בתשובה לשאלת חבר מועצה הוא הוסיף כי במבנה המרכזי

³ הוחלט לא לפרסם – נושא רגיש בענייני עובדים ועלול לפגוע במו"מ שטרם סוכם.

של הבנק ובמבנה מספר 3, המצויים בקריית הממשלה בירושלים, יידרשו עבודות חיזוק כנגד רעידות אדמה וכן שינויים פנימיים. חבר המועצה הוסיף כי נדרשת עבודת הכנה משמעותית וממושכת בבנק לקראת הדיון במועצה בנושא האסטרטגיה של הבנק בתחום הנדל"ן.

חבר המועצה הקודם הציע להקצות את הסכום של 500 אלפי ש"ח, עבור שירותי הייעוץ, ללשכת המנכ"לית, כמשימה שכותרתה "גיבוש תוכנית מערכתית". חבר המועצה גם הזכיר כי הוא ביקש שהבנק גם יבחן אחת לתקופה את הבטיחות של מבנה הבנק שברחוב לילינבלום בת"א, על היבטיה השונים ולא רק בהיבטים של עמידות לרעידות אדמה וכיבוי אש.

מנכ"לית הבנק ציינה כי הבנק עורך בדיקות שכאלה מדי שנה על ידי גורמים מוסמכים, והזכירה כי למועצה כבר הוצג דוח בנושא, חתום על ידי מהנדס.

דיון בנושא שכר ותקנים

לישיבה הצטרפו הנוכחים הנוספים בנושא 3 בסדר היום

מנהלת יחידת הפרט הזכירה כי המועצה המינהלית אישרה תוספת של 30.7 תקנים בשנת 2022, מתוכם 20 תקנים קבועים ו-10.7 תקנים זמניים לתקופה של 3 שנים. היא דיווחה כי מתוך 20 התקנים הקבועים אוישו 14, ו-6 התקנים האחרים מצויים בתהליך גיוס, חלקם בסבב השני או אפילו השלישי של תהליך הגיוס. מנהלת היחידה ציינה כי הקושי העיקרי הוא לגייס עובדים למקצועות טכנולוגיים, לנוכח הפערים בין דרישות השכר של המועמדים לבין השכר שהבנק יכול להציע. מבין התקנים הזמניים הנוספים שאושרו, כאמור לעיל, טרם אוישו 3 מהם גם כן על רקע פערי שכר, והבנק מנסה עתה פעם נוספת לגייס להם עובדים. מנהלת היחידה ציינה כי רמת השכר שהבנק מציע לעובדים זמניים נמוכה, ככלל, מזו המוצעת לעובדים במסלול של קביעות. היא העריכה כי עד סוף השנה הבנק יצליח לאייש את כל התקנים הזמניים הנוספים.

חבר מועצה שאל כמה מתוך 30.7 התקנים הנוספים אוישו באמצעות חוזים אישיים, ומנהלת היחידה השיבה כי מספרם עומד על 7.

מנהל החטיבה למשאבי אנוש ומינהל ציין כי כיום מועסקים בבנק 17 עובדים על בסיס של חוזה אישי.

מנכ"לית הבנק אמרה שמספר העובדים בבנק המועסקים על בסיס חוזה אישי גדל.

מזכירת הוועדה המוניטרית והמועצה המינהלית שאלה מתי יובא לאישור המועצה המתווה בנוגע לחוזים אישיים בבנק ישראל, שהבנק ינסה אח"כ להסדיר עם הממונה על השכר במשרד האוצר. היא הפנתה את תשומת לב חברי המועצה המינהלית לכך שבחומרים שהוגשו להם לקראת הישיבה הנוכחית כלולה גם תמצית הנוגעת לסוגיית השכר בחוזים אישיים, המציגה חלק מהמתווה שיובא לאישור המועצה.

מנהל החטיבה למשאבי אנוש ומינהל השיב כי המתווה כמעט מוכן והוא יובא לאישור המועצה באחת מישיבותיה לאחר שתקציב הבנק יאושר.

מנהלת יחידת הפרט ציינה כי חטיבות הבנק התבקשו למסור להנהלת הבנק ולאגף משאבי אנוש את דרישותיהן לתוספת תקנים בשנת 2023, וזאת רק לאחר שהחטיבות ייבדקו באיזו מידה הן יוכלו לבצע את המשימות והפרויקטים שבתוכנית

העבודה שלהן עם כוח האדם העומד לרשותן כיום. לאחר שהחטיבות הגישו את דרישותיהן, נערך תהליך של סינון ראשוני שבעקבותיו צומצמו הדרישות לתוספת של 51.6 תקנים בכל הבנק. לאחר מכן התקיים דיון בראשות המנכ"לית, ומספר התקנים החדשים הצטמצם ל-22.5 תקנים קבועים, ועוד 4.2 תקנים זמניים לתקופה של 3 שנים. מנהלת היחידה פירטה את תוספת התקנים המבוקשת לכל חטיבה.

חבר מועצה שאל איזה חיסכון נוצר, בכוח אדם או בכסף, כתוצאה מהחלפת יועצים של חברת KPMG בעובדים של הבנק, בקשר למערכת לנתוני אשראי.

מנכ"לית הבנק השיבה כי החלפת היועצים בעובדים של הבנק נעשתה כדי לעמוד בהוראות החוק, והוסיפה כי הנתונים אינם מצויים בידה כעת, אך אלה כבר הוצגו למועצה.

חבר המועצה הקודם הוסיף ושאל אם התוספת המבוקשת של 5 תקנים לחטיבת השווקים נובעת *⁴ ומהרחבת מגוון המכשירים הפיננסיים בהם מושקעות יתרות מטבע החוץ.

מנכ"לית הבנק השיבה כי אחד מהתקנים נחוץ לעיבוי הבקרה לנוכח הסיכונים הכרוכים בעסקאות בהיקף גדול.

חבר מועצה שאל מדוע נחוץ תקן לרפרנט מיסוי בין-לאומי באגף החשבונות.

מנכ"לית הבנק השיבה כי התקן נחוץ לנוכח קשרי העבודה האינטנסיביים עם משרדי רואי חשבון בארה"ב. בקשר להשקעת יתרות מטבע החוץ.

מנהלת יחידת הפרט פירטה את הבקשה לתוספת של 4.2 תקנים זמניים.

חבר מועצה שאל מהו היעד ל-2023 של מספר העובדים שיגויסו באמצעות חוזים אישיים.

מנהלת יחידת הפרט השיבה כי היעד הוא 7.

מנהל אגף משאבי אנוש אמר כי אם יושג היעד אזי בסוף 2023 יהיו בבנק 24 עובדים המועסקים על בסיס חוזה אישי. הוא ציין כי היעד שעל פיו 5.5% מהעובדים בבנק יועסקו בחוזה אישי משמעותו שמספרם צריך להגיע ל-35.

חבר מועצה ביקש לקבל מידע על אודות פעילות הרווחה לטובת העובדים וכיצד הבנק פועל לחזק את מחוברות העובדים.

מנכ"לית הבנק השיבה כי הסכמי העבודה שנחתמו בבנק לאורך השנים כוללים הטבות לעובדים, בנוסף על אלה שמקורן בהסכמים קיבוציים. לדבריה, חלק מההטבות הן בתחום הרווחה באופן מובהק. על ההטבות הללו הבנק עושה גם פעילויות לחיזוק המחוברות של העובדים, שאומנם ממומנות מתקציב הרווחה אך לדעתה הן מצויות בקטגוריה נפרדת: לדוגמה, אירוע שנתי לילדי העובדים העולים לכיתה א' או אירוע הוקרה לעובדי הבנק המשרתים במערך המילואים. המנכ"לית ציינה כי ההוצאות עבור טקס עובדים מצטיינים מומנו ממקורות תקציב שונים עד שהוחלט לכנס את כל ההוצאות תחת הסעיף של

⁴ הוחלט לא לפרסם – נושא שפרסומו עתיד לפגוע במו"מ עתידי.

מחוברות עובדים. היא הדגישה כי הבנק לא מחויב על פי הסכמי העבודה לממן את האירועים שאותם היא פירטה, אלא שהם נוצרו ביוזמת הבנק והתקציב עבורם הוא גמיש ומוצג בסעיף מיוחד לכך. עם זאת, נותרה השאלה אם אפשר להגדיר את ההטבות כפעילות רווחה או לא.

היועצת המשפטית אמרה שכל פעילות שאינה קשורה במישרין לעבודה, כמו האירוע לילדי כיתה א' או אירוע הוקרה לחיילי המילואים, נחשבת לפעילות רווחה. זאת בניגוד לטקס עובדים מצטיינים שקשור במישרין לביצוע העבודה.

מנהל היחידה לתכנון וכלכלה אמרה שאומנם הטקס לעובדים מצטיינים ממומן מסעיף טקסים ואירועים של אגף משאבי אנוש, ולא מתקציב תרבות ורווחה.

5*

נושא 4 בסדר היום: אישור תוכנית עבודה של הביקורת הפנימית

החלטות:
הדיון לא התקיים.

⁵ הוחלט לא לפרסם – נושא רגיש בתחום של יחסי עבודה.